

הגנת יישוב מפני התקפת איב במלחמה - מדוע נדרש שינוי תפיסתי עמוק ומה מאפייניו (עמ' 6)

- 1 דרוק, ד' (2017). הגנה מרחבית - התיאוריה ויישומה ממלחמת העצמאות ועד מלחמת סיני. עבודת תואר שלישי, האוניברסיטה העברית בירושלים. לתמצית העבודה ראו: דרוק, ד' (פברואר 2019). הגנה מרחבית - עלייתה, ירידתה ולידתה מחדש. בין הקטבים 19, עמ' 79-100
- 2 דרוק, ד' (ינואר 2024). ההגנה המרחבית ומלחמת "חרבות ברזל". מערכות 501, עמ' 16-21
- 3 דרוק (2017), עמ' 137
- 4 שם, עמ' 91

לא ניתן להביס גרילה! האומנם? (עמ' 10)

- 1 שלום יתח' ו' ורביבו ג' (2022, 29 במרס). "מרץ השחור" ו"החתול" של בלאטה: בחזרה ל-2002: כך נראו ימי "חומת מגן" - דרך דפי המילון. אתר צה"ל

כאשר המציאות כותבת את הסיפור - נרטיב הסיוע המנהלתי הקרבי (עמ' 18)

- 1 מטכ"ל-תורה"ד, תורה בסיסית מטכ"לית לוגיסטיקה (טייטא רשמית), ינואר 2008 (מסמך פנימי)
- 2 פומרנץ, ל. (2011). קרובים רחוקים: הפסיכולוגיה והסוציולוגיה של הלוגיסטיקה במלחמה. פא"ר אט"ל, אט"ל
- 3 גנאם, מ' ועמיחי א' (2012). פיקוד ושליטה על יחידות הלוגיסטיקה. מערכות 445. עמודים 19-23
- 4 TURNER, V. (1969). THE RITUAL PROCESS: STRUCTURE AND ANTI-STRUCTURE. ALDINE PUBLISHING
- 5 WITTGENSTEIN, L. (1953). PHILOSOPHICAL INVESTIGATIONS. BLACKWELL
- 6 BRUNER, J. (1990). ACTS OF MEANING. HARVARD UNIVERSITY PRESS
- 7 IBARRA, H. (1999). PROVISIONAL SELVES: EXPERIMENTING WITH IMAGE AND IDENTITY IN PROFESSIONAL ADAPTATION. ADMINISTRATIVE SCIENCE QUARTERLY, 44(4), PP. 764-791
- 8 ונטורה, ש' (2024). אין גלגל? אני הגלגל. (מסמך פנימי, תורה, מקל"ר)
- 9 שם

- 10 HERZBERG, F. I. (1979, DECEMBER). NEW PERSPECTIVES IN THE WILL TO WORK. PERSONNEL ADMINISTRATOR 24, PP. 72-76
 - 11 גלעד, ג' ואחרים (2024). "סיפורי מנהיגות" - מאפייני המנהיגות במלחמה בהיבטי משרתי חילות אט"ל במלחמה. (מסמך פנימי, פא"ר אט"ל, אט"ל).
 - 12 MEYER, J. P., & ALLEN, N. J. (1991). A THREE-COMPONENT CONCEPTUALIZATION OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT. HUMAN RESOURCE MANAGEMENT REVIEW, 1(1), PP. 61-89
 - 13 REICHERS, A. E. (1985). A REVIEW AND RECONCEPTUALIZATION OF ORGANIZATIONAL COMMITMENT. ACADEMY OF MANAGEMENT REVIEW, 10(3), PP. 465-476
 - 14 נוסבאום, א' (2013). מאבטח המתקנים האסטרטגי. עבודת סוף שנה. (מסמך פנימי, המכללה הצבאית של ממד"ה, ממד"ה, אב"א)
- ### ניתוח קרב - מה ניתן ללמוד מקרב מחנה "פגה" (עמ' 26)
- 1 מז"י (תשע"ב, 2012). מבצעי כוחות היבשה, כרך שלישי, מבצעים הגנתיים - הגנה, השהייה, נסיגה ומארב. עמ' 20
 - 2 וולסטטר, ר' (2023). פרל הארבור - התרעה והחלטה. משרד הביטחון, מערכות ומודן
 - 3 מבוסס על פקודות ההגנה במרחב אוגדת עזה טרם מתקפת חמאס ב-7 באוקטובר 2023
 - 4 המרחב שבין גדר "שעון חול" לגדר "הוברס"
- ### ניתוח לוחמה עירונית מודרנית דרך עדשת קלאוזביץ (עמ' 30)
- 1 [HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl](https://bit.ly/3HbMKJl)
 - 2 IBID
 - 3 [HTTPS://CLAUSEWITZSTUDIES.ORG/BIBL/PARAMETERS/BASSFORDVILLACRES-TRINITY1995.PDF#SEARCH=%22REMARKABLE%20TRINITY%22](https://clauswitzstudies.org/bibl/parameters/BASSFORDVILLACRES-TRINITY1995.PDF#SEARCH=%22REMARKABLE%20TRINITY%22)
 - 4 [HTTPS://WWW.AMAZON.COM/UNDERSTANDING-URBAN-WARFARE-LIAM-COLLINS/dp/1912440350](https://www.amazon.com/UNDERSTANDING-URBAN-WARFARE-LIAM-COLLINS/dp/1912440350)

	/KYIV		HTTPS://MWI.WESTPOINT.EDU/URBAN- 5
	HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl 26		WARFARE-PROJECT/URBAN-WARFARE-PROJECT-
	IBID 27		/CASE-STUDIES
	HTTPS://WWW.AMAZON.CO.UK/ 28		HTTPS://WWW.BRITANNICA.COM/BIOGRAPHY/ 6
	DP/1912440350		CARL-VON-CLAUSEWITZ
	HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl 29		IBID 7
	IBID 30		HTTPS://WWW.HISTORYNET.COM/CLAUSEWITZ- 8
	IBID 31		/AT-WAR
	IBID 32		HTTPS://WWW.CLAUSEWITZSTUDIES.ORG/ 9
			READINGS/1815/ONE.HTM
			HTTPS://CLAUSEWITZSTUDIES.ORG/MOBILE/ 10
			PRINCIPLESOFWAR.HTM
			HTTPS://CLAUSEWITZSTUDIES.ORG/MOBILE/ 11
			PRINCIPLESOFWAR.HTM
			HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl 12
			HTTPS://WWW.MCA-MARINES.ORG/WP- 13
			CONTENT/UPLOADS/1999-JAN-THE-STRATEGIC-
			CORPORAL-LEADERSHIP-IN-THE-THREE-BLOCK-
			WAR.PDF
			HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl 14
			IBID 15
			IBID 16
			IBID 17
			IBID 18
			HTTPS://WWW.ARMYUPRESS.ARMY.MIL/ 19
			JOURNALS/MILITARY-REVIEW/ENGLISH-EDITION-
			ARCHIVES/SEPTEMBER-OCTOBER-2020/FIORE-
			/BATTLE-BAGHDAD
			HTTPS://MWI.WESTPOINT.EDU/LESSONS-FROM- 20
			THE-FIRST-BATTLE-OF-FALLUJAH-AN-URBAN-
			/WARFARE-PROJECT-CASE-STUDY
			HTTPS://MWI.WESTPOINT.EDU/LEARNING- 21
			FROM-THE-SECOND-BATTLE-OF-FALLUJAH-AN-
			/URBAN-WARFARE-PROJECT-CASE-STUDY
			HTTPS://BIT.LY/3HbMKJl 22
			HTTPS://MWI.WESTPOINT.EDU/URBAN- 23
			WARFARE-PROJECT-CASE-STUDY-2-BATTLE-OF-
			/MOSUL
			HTTPS://CTC.WESTPOINT.EDU/WP-CONTENT/ 24
			UPLOADS/2017/07/CTC-SENTINEL_VOL10ISS6.
			PDF
			HTTPS://MWI.WESTPOINT.EDU/URBAN- 25
			WARFARE-PROJECT-CASE-STUDY-12-BATTLE-OF-
השריון לאן? - חלק שני (עמ' 36)			
1	אנקר, ק' (אוגוסט 2014). מי צריך שריון. מערכות 456		
2	ANCKER, C.J. (FALL 2012). WHITHER ARMOR?. THE JOURNAL OF MILITARY OPERATIONS, VOL 1/ISSUE 2, PP. 4-8; ARMOR, VOL. CXXI, NO. 5 (NOVEMBER-DECEMBER 2012), PP. 48-51		
3	O'KEEFE, P. (SUMMER 2024). THE UNHERALDED WEAPON: ARMOR'S ROLE IN INDOPACOM. THE CAVALRY AND ARMOR JOURNAL, PP. 8-12; SNEDEKER, D. (SUMMER 2024). LIKE CHASING A FOX WITH A TRACTOR: THE USE OF ARMORED FORCES IN COUNTERINSURGENCY: VIETNAM 1945-1975. THE CAVALRY AND ARMOR JOURNAL, PP. 16-28		
4	BRIAN, W. (2022, MARCH 16). "END OF THE (TANK ERA?" NEXT BIG FUTURE (BLOG		
5	BUZZARD, C.A., FELTEY, T.M., NIMMONS, J.M., SCHWARTZ, A.T., & CAMERON, R.S. (FALL 2023). THE TANK IS DEAD ...LONG LIVE THE TANK: THE PERSISTENT VALUE OF ARMORED COMBINED ARMS TEAMS IN THE 21ST CENTURY. MILITARY REVIEW, PP. 22-30;HAWKES, J., CRANNY-EVANS, S., & CAZALET, M. (2020, OCTOBER 1). THE TANK IS DEAD. LONG LIVE THE TANK. WAVELLROOM (BLOG); JOHNSON, D. (2022, APRIL 18). THE TANK IS DEAD: LONG LIVE THE JAVELIN, THE SWITCHBLADE, THE...?. WAR ON THE ROCKS (BLOG); ELMONAIRY, K. (JANUARY-MARCH 2015). THE TANK IS DEAD! LONG LIVE THE TANK!. ARMOR, VOL. CXXV, NO. 1, PP. 121-127		
6	McFADDEN, C. (2022, APRIL 19). HOW DRONES		

- ALLISTAIR MACDONALD, A., LUBOLD, G., & 18
SIVORKA, I. (2024, SEPTEMBER 13). THE ONCE-
DOMINANT TANK IS GETTING HUMBLER ON
THE BATTLEFIELD: THE RISE OF DRONES HAS
PROMPTED ARMIES TO CHANGE TACTICS AND
ADD DEFENSES TO THE POWERFUL ARMORED
VEHICLES. THE WALL STREET JOURNAL
HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?v=sF_ 19
KBEWSf1M
HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?v=LxY_ 20
OLOHM-C&RCO=1
LENNON, W.W. (JANUARY-FEBRUARY 1972). 21
THE DEATH OF THE TANK. ARMOR. VOLUME
LXXI, PP. 4-14
STONE, J. (2015). THE TANK DEBATE: ARMOUR 22
AND THE ANGLO-AMERICAN MILITARY
TRADITION. ROUTLEDGE TAYLOR & FRANCIS
GROUP, P. 180
אני משתמש בטנק כאן, ובמהלך המאמר, מכיוון 23
שהדיון הוא בעיקר על המערכות המוגנות הניידות
הכבדות יותר, המכונה לעתים קרובות טנקי קרב
ראשיים. מדינות רבות מציגות גם מערכות ניידות
ומוגנות קלות יותר, כמו M10 BOOKER של צבא
ארצות הברית, אך למערכות אלה יש תמיד יכולת
מופחתת לפחות באחד מהמאפיינים העיקריים,
ולעתים קרובות ביותר מאחד, בדרך כלל בכוח אש
והגנה
BUZZARD, ET. AL. (FALL 2023) 24
STARRY, D.A. (JULY-AUGUST 1975). "TANKS 25
FOREVER" ARMOR, REPRINTED IN PRESS ON!:
SELECTED WORKS OF GENERAL DONN A. STARRY
(2009). VOL. 1, ED. LEWIS SORELY. US ARMY
COMBINED ARMS CENTER, PP. 49-53
DEPARTMENT OF THE ARMY (JULY 2019). 26
ARMY DOCTRINE PUBLICATION (ADP 3-0),
OPERATIONS, PP. 1-10, PARA 1-63
שני המונחים משמשים כמעט לסירוגין, אבל הם 27
אינם בדיוק אותו דבר. יכולת השרידות חורגת רק
מההגנה שמספק הטנק עצמו. אבל ההגנה על
הטנק היא חלק מהמאפיינים המגדירים אותו
OGORKIEWICZ, R.M. (1967). DESIGN AND 28
DEVELOPMENT OF FIGHTING VEHICLES.
DOBLEDAY & COMPANY INC, P. 132; DECKER,
UNSETTLE THE DOMINATION OF TANKS ON THE
BATTLEFIELD: WILL DRONES END THE AGE OF
TANKS?. INTERESTING ENGINEERING (BLOG)
ED CUMMING, E. (2022, MARCH 14). IS THIS 7
THE END OF THE TANK?: ADVANCES IN DRONE
AND MISSILE TECHNOLOGY HIGHLIGHT HOW
TANKS ARE BECOMING TOO EXPENSIVE AND
CUMBERSOME TO BE WORTHWHILE. THE
TELEGRAPH
BOOT, M. (2022, MARCH 22). RUSSIAN TANKS 8
ARE TAKING A BEATING. DO THEY STILL HAVE
A PLACE ON THE MODERN BATTLEFIELD?.
WASHINGTON POST
LEE, R. (2022, SEPTEMBER 6). THE TANK IS NOT 9
OBSOLETE, AND OTHER OBSERVATIONS ABOUT
THE FUTURE OF COMBAT," WAR ON THE ROCKS
((BLOG
BARDNER, F. (2022, JULY 7). UKRAINE WAR: IS 10
THE TANK DOOMED?. BBC
BATEMAN, R. (2020, OCTOBER 15). NO, 11
DRONES HAVEN'T MADE TANKS OBSOLETE.
(FOREIGN POLICY (BLOG
BRITZKY, H. (2022, APRIL 18). NO, TANKS WILL 12
NOT BE OBSOLETE IN THE WARS OF THE FUTURE.
(TASK AND PURPOSE (BLOG
MIHM, S. (2022, MARCH 28). BATTLE 13
TANKS ARE ALWAYS OUTMODED BUT NEVER
OBSOLETE. BLOOMBERG
EASTWOOD, B. (2022, MARCH 14). DOES THE 14
WAR IN UKRAINE PROVE TANKS ARE TOTALLY
(OBSOLETE? (BLOG
MANSOOR, P. (MAY 2023). STILL IN THE KILLING 15
ZONE. STRATEGIKA: CONFLICTS OF THE PAST AS
LESSONS FOR THE PRESENT, ISSUE 84, PP. 1-2
MCMASTER, H.R. (MAY 2023). MOBILE 16
PROTECTED FIREPOWER: AN ESSENTIAL
ELEMENT OF CLOSE COMBAT OVERMATCH.
STRATEGIKA: CONFLICTS OF THE PAST AS
LESSONS FOR THE PRESENT, ISSUE 84, PP. 4-5
MURRAY, W. (MAY 2023). ARE TANKS 17
AND WEAPON OF THE PAST?" STRATEGIKA:
CONFLICTS OF THE PAST AS LESSONS FOR THE
PRESENT, ISSUE 84, PP. 6-8

INTELLIGENCE FOR WARFIGHTERS: VOLUME 4 –
WARGAMES (RESEARCH REPORT RR-A1722-4).
RAND CORPORATION

ניהול פרויקטים, בניין כוח בראי הקמת וקליטת מסגרות הגנה אוויריות (עמ' 48)

- 1 אוסף של השיטות והתהליכים המומלצים,
הטרמינולוגיות וההנחיות המקובלות בסטנדרט
בתעשיית ניהול הפרויקטים על ידי הארגון הבין-
לאומי PMI
- 2 גישת ניהול פרויקטים המשמשת בדרך כלל בפיתוח
תוכנה
- 3 מושג בניהול פרויקטים המתייחס לשרשרת
פעילויות הקשורות זו בזו
- 4 מרכז דדו לחשיבה צבאית בין-תחומית (ינואר
2016). סוגיות עכשוויות באמנות המערכה בבין
הכוח – חלק א', בין הקטבים, גיליון 6
- 5 GARRETT, G.A. ET AL. (2006). US MILITARY
PROGRAM MANAGEMENT: LESSONS LEARNED
AND BEST PRACTICES. BERRETT-KOEHLER
PUBLISHERS
- 6 ADOLPH, S. (2005). ARE WE READY TO BE
UNLEASHED? A COMPARATIVE ANALYSIS
BETWEEN AGILE SOFTWARE DEVELOPMENT
AND WAR FIGHTING. AGILE DEVELOPMENT
CONFERENCE (ADC '05), IEEE
- 7 פעולה החוזרת על עצמה במהלך פתרון של בעיה

האסטרטגיה הבריטית בניהול משבר סואץ 1956 (עמ' 52)

- 1 STEED, D. (2016). BRITISH STRATEGY AND
INTELLIGENCE IN THE SUEZ CRISIS, LONDON,
PG. 6
- 2 האיום הסובייטי מתאריך (5 בנובמבר)
במכתב ששלח ראש ממשלת ברית המועצות
בולגנין לראשי הממשלות של בריטניה וצרפת.
בתוך: PEEVERS, C. (2013). THE POLITICS OF
JUSTIFYING FORCE: THE SUEZ CRISIS, THE IRAQ
WAR, AND INTERNATIONAL LAW, OXFORD
ACADEMIC, PG. 141
- 3 MOREWOOD, S. (1996). APPEASEMENT FROM
STRENGTH: THE MAKING OF THE 1936 ANGLO-
EGYPTIAN TREATY OF FRIENDSHIP AND ALLIANCE,

O.C. (1999). THE PATTON TANKS: THE COLD
WAR LEARNING SERIES. IN: CAMP COLT
TO DESERT STORM, THE HISTORY OF U.S.
ARMORED FORCES, ED. GEORGE F. HOFMANN
AND DONN A. STARRY. THE UNIVERSITY PRESS
OF KENTUCKY

- 29 McMASTER (MAY 2023)
- 30 במשקל 38 טון, אם היה נקרא "טנק" זה כנראה
היה מיכל בינוני לפי רוב הקטגוריות. ראו:
SCHOGOL, J. (2022, JULY 1). WHY THE ARMY
REFUSES TO CALL ITS NEW LIGHT TANK A "LIGHT
TANK". TASK AND PURPOSE (BLOG)
- 31 הניידות הטקטית והתפעולית הנוכחית של M1A2
היא שיקול משמעותי, שכן משקל הרכב משפיע
עליהם לרעה במידה מסוימת. זו אחת הסיבות
שהצבא חוקר מה עתיד הפלטפורמה. ראו:
ARMY SCIENCE BOARD STUDY. (2019). AN
INDEPENDENT ASSESSMENT OF THE NEXT
GENERATION ARMOR/ANTI-ARMOR STRATEGY:
PHASE 1: 5TH GENERATION COMBAT VEHICLE
CONCEPT AND ANALYSIS, FISCAL YEAR 2019
STUDY. VA, PP. 64-68
- 32 IBID
- 33 האזכור היחיד שמתקרב להכרה בכך מגיע בסרט
THE TANK IS DEAD של דיב ג'ונסון: "אילו הטנקים
היו פגיעים, אז חיל רגלים שירד היה בשר"

משחקי מלחמה בעידן הבינה המלאכותית (עמ' 44)

- 1 NELSON, S. L. (2025). ADAPT OR DIE:
REDEFINING WARGAMING FOR THE AGE OF
ALGORITHMIC WARFARE. REALCLEARDEFENSE
- 2 PRYMIRENKO, V., DOUGLAS, P., LEE, A., &
CEDRIC, G. (2025). ENHANCING WARGAMING
WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE. MODERN
INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE FIELD OF
SECURITY AND DEFENSE
- 3 ELLISON, G., & SHEPHERD, A. (2025).
MIGHT WARGAMING BE ANOTHER INSTANCE
WHERE "ANYTHING YOU CAN DO, AI CAN DO
BETTER"? JOURNAL OF DECISION SCIENCE AND
OPTIMIZATION, 97-107
- 4 GEIST, E., FRANK, A. B., & MENTHE, L. (2024).
UNDERSTANDING THE LIMITS OF ARTIFICIAL

- HISTORY, P. 26
- MOHSEN, A. (1993). AND MOHAMED 18
- MOHSEN, ANGLO-EGYPTIAN RELATIONS IN THE
AFTERMATH OF THE SUEZ CRISIS, UNIVERSITY OF
LONDON, P. 48
- SHEMESH, M. (1994). OPERATION KADESH AND 19
- THE SUEZ WAR, BEN GURION INSTITUTE, P.6
- MOHSEN, A. & MOHSEN, M. (1993). ANGLO- 20
- EGYPTIAN RELATIONS IN THE AFTERMATH OF THE
SUEZ CRISIS, UNIVERSITY OF LONDON, P.51
- בן צבי, א'. (2006). ארצות הברית בזירה הבין 21
- לאומית מאז 1945, האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 94
- שם 22
- MOHSEN, A. (1993) 23
- LUCAS, S. (1990). REDEFINING THE SUEZ 24
- 'COLLUSION', MIDDLE EASTERN STUDIES, P. 88
- SHLAIM, A. (1997). THE PROTOCOL OF SEVRES, 25
- 1956: ANATOMY OF A WAR PLOT, OXFORD
UNIVERSITY, P. 3
- CHRISTIAN, PINEAU, SUEZ/1956, PARIS, 1976, 26
- PP. 149-152
- SHLAIM, A. (1997). THE PROTOCOL OF SEVRES, 27
- 1956: ANATOMY OF A WAR PLOT, OXFORD
UNIVERSITY, P. 18
- למהלך הטקטי הצבאי יש כמה שמות. בריטניה 28
- וצרפת קראו לו מבצע "מוסקטר", ואילו בישראל הוא
- מוכר כמלחמת סיני או מבצע "קדש". המצרים בינו
- את המבצע "התוקפנות המשולשת"
- IDF WEBSITE [HTTPS://WWW.IDF.IL/MEDIA/](https://www.idf.il/media/vlfftbct) 29
- [/VLFFTBCT](https://www.idf.il/media/vlfftbct)
- THE ISRAELI PARATROOPERS BRIGADE WEBSITE 30
- [HTTPS://WWW.202.ORG.IL/PAGES/KAESH/](https://www.202.org.il/pages/karesh/sinai/musketeer)
- SINAI/MUSKETEER
- PEARSON, J. (2003). SIR ANTONY EDEN AND 31
- THE SUEZ CRISIS, P. 165
- IBID, PG. 158 32
- DIETL, R. (2008). SUEZ 1956: A EUROPEAN 33
- INTERVENTION?, P. 272
- IBID, PG. 160 34
- IBID, PG. 165 35
- IBID, PG. 161 36
- LEVINZON, Y. (1993). KADESH OPERATION AS A 37
- TURNING POINT IN ISRAEL-USA RELATIONSHIP,
- DIPLOMACY AND STATECRAFT VOL. 7, P.1
- MOHSEN, A. & MOHSEN, M. (1993). ANGLO- 4
- EGYPTIAN RELATIONS IN THE AFTERMATH OF THE
SUEZ CRISIS, UNIVERSITY OF LONDON, P.50
- IBID 5
- MOHSEN, A. & MOHSEN, M. (1993) 6
- SHEMESH, M. (1994). OPERATION KADESH AND 7
- THE SUEZ WAR, BEN GURION INSTITUTE, P.75
- IBID, PP. 75-76 8
- ברית בגדד לכשעצמה אינה משמעותית, אולם יצרה 9
- תהליך של הקמת בריתות נגדיות בין כמה מדינות
- ערביות כגון ירדן, תימן ומצרים. בריתות אלה הן
- שהביאו להתרחקות ממעצמות המערב ובמיוחד
- מארצות הברית ומבריטניה
- MAQBOOL, A. (2017). GAMAL ABDEL NASSER'S 10
- PAN-ARABISM AND FORMATION OF THE UNITED
ARAB REPUBLIC: AN APPRAISAL, JOURNAL OF
RESEARCH SOCIETY OF PAKISTAN, P.117
- SHEMESH, M. (1994). OPERATION KADESH AND 10
- THE SUEZ WAR, BEN GURION INSTITUTE, P. 77
- IBID, PG. 78 11
- MAQBOOL, A. (2017). GAMAL ABDEL NASSER'S 12
- PAN-ARABISM AND FORMATION OF THE UNITED
ARAB REPUBLIC: AN APPRAISAL, JOURNAL OF
RESEARCH SOCIETY OF PAKISTAN, PP. 110-114
- PEEVERS, C. (2013). THE POLITICS OF 13
- JUSTIFYING FORCE: THE SUEZ CRISIS, THE IRAQ
WAR, AND INTERNATIONAL LAW, OXFORD
ACADEMIC, P. 138
- את השלמת התשלום על בניית הסכר נאצר קיבל 14
- מברית המועצות, ללא תנאים כלל
- MAQBOOL, A. (2017). GAMAL ABDEL NASSER'S 15
- PAN-ARABISM AND FORMATION OF THE UNITED
ARAB REPUBLIC: AN APPRAISAL, JOURNAL OF
RESEARCH SOCIETY OF PAKISTAN, P. 118
- BARAK, E. (2001). THE FORGOTTEN CONFLICT: 15
- ISRAEL, EGYPT AND THE FREEDOM OF SAILING
IN THE SUEZ CANAL 1957-1967, BEN GURION
UNIVERSITY, P. 83
- LEVEY, Z (1999). ISRAEL AND THE WESTERN 16
- POWERS 1952-1960, JERUSALEM, P. 165
- DIETL, R. (2008). SUEZ 1956: A EUROPEAN 17
- INTERVENTION?, JOURNAL OF CONTEMPORARY

- 4 בשני העשורים האחרונים קיימת מגמה לדייק את
ההמלצה הרפואית, ולאפשר כשירות במגבלות
(לדוגמה: כשיר למערך המסוקים והתובלה בלבד).
עם זאת, המלצות אלה ניתנות בפחות מ-5%
מהמלש"בים
- 5 SAEHLE, T. (JANUARY 2025). EVIDENCE-
BASED AEROMEDICAL ASSESSMENTS. AEROSP
MED HUM PERFORM. 96(1), PP. 7177. DOI:
.10.3357/AMHP.6540.2024. PMID39853285
- 6 ישראל חריגה בהיבט זה, בהיקף המאמצים
שהושקעו עד כה בבחינת מגבלות הסיכון והגמשת
הקריטריונים ככל האפשר. לדוגמה, עבודת המטה
המעמיקה והגמשת המיון בהיבטי הפרקציה
(תשבורת ראייה) בראשית שנות ה-2000. בדומה
לכך, נעשו עבודות מטה רבות בניסיון לדייק את
ההמלצה ולאפשר המשך טיסות (ובמקרים מסוימים
אף גיוס לקורס טיס) במערכים שאינם חשופים ל-G
FRIJTERS, E. AT AL. (DECEMBER 2024). 7
POLICIES ON PULMONARY SCREENING AND
MANAGEMENT OF RESPIRATORY CONDITIONS
IN MILITARY PILOTS. AEROSP MED HUM
PERFORM. 95(12), PP. 908912. DOI: 10.3357/
.AMHP.6471.2024. PMID39711416
- 8 ADAMS, M.S. AT AL. (2023, DECEMBER 8
1). RETROSPECTIVE ANALYSIS OF MEDICAL
ATTRITION FOR PILOT APPLICANTS TO THE
BRITISH ARMY AIR CORPS. AEROSP MED HUM
PERFORM. 94(12), PP. 939943. DOI: 10.3357/
AMHP.6342.2023. PMID: 38176043;
SIMMONS, E.A. AT AL. (JANUARY 2025). THE
MOST COMMON DISQUALIFYING MEDICAL
CONDITIONS IN ARMY AVIATORS, 2016-2020.
AEROSP MED HUM PERFORM. 96(6), PP.
490495. DOI: 10.3357/AMHP.6613.2025.
PMID: 40643390
- 9 GUETTLER, N. & SAMMITO, S. (2025, MARCH 9
12). ECHOCARDIOGRAPHY SCREENING OF
GERMAN MILITARY PILOT APPLICANTS AS AN
EXAMPLE FOR HIGH-HAZARD OCCUPATIONS.
FRONT PUBLIC HEALTH. 13:1436805. DOI:
10.3389/fpubh.2025.1436805. PMID:
.40144986; PMCID: PMC11938060
- 10 לדוגמה: קופות החולים, המחזיקות את מרבית
- P. 64
- 38 LAHAV, P. (2015). THE SUEZ CRISIS OF 1956
AND ITS AFTERMATH, P. 162
- 39 CROWCROFT, B. (2016). EGYPT'S OTHER
NATIONALISTS AND THE SUEZ CRISIS OF 1956, P.
278
- 40 LAHAV, P. (2015) THE SUEZ CRISIS OF 1956 AND
ITS AFTERMATH, P. 163
- 41 IBID, PP. 162-163
- 42 PEARSON, J. (2003). SIR ANTONY EDEN AND
THE SUEZ CRISIS, P. 168
- 43 LEVINZON, Y. (1993). KADESH OPERATION AS A
TURNING POINT, P. 146
- 44 PEARSON, SIR ANTONY EDEN AND THE SUEZ
CRISIS, P. 168
- 45 SHEMESH, M. (1994). OPERATION KADESH AND
THE SUEZ WAR, BEN GURION INSTITUTE, P. 96
- 46 CROWCROFT, B. (2016). EGYPT'S OTHER
NATIONALISTS AND THE SUEZ CRISIS OF 1956,
P. 8

המטרולוגיה של המיון הרפואי לטיס (עמ' 58)

- 1 GAN, W.H. AT AL. (MAY 2011) AVIATION
MEDICINE: GLOBAL HISTORICAL PERSPECTIVES
AND THE DEVELOPMENT OF AVIATION MEDICINE
ALONGSIDE THE GROWTH OF SINGAPORE'S
AVIATION LANDSCAPE. SINGAPORE MED J.
.52(5), P. 9324. PMID 21633764
- 2 MARQUEZE, E.C. AT AL. (2023, FEBRUARY 2
15). ORGANIZATIONAL RISK FACTORS FOR
AIRCREW HEALTH: A SYSTEMATIC REVIEW OF
OBSERVATIONAL STUDIES. INT J ENVIRON RES
PUBLIC HEALTH. 20(4):3401. DOI: 10.3390/
IJERPH20043401. PMID: 36834104; PMCID:
.PMC9960399
- 3 וזאת על אף עבודה מתמדת בתיקוף הרמ"צ לצורכי
המיון התעופתי. ראו:
GRONER, O. AT AL. (2022, APRIL 1). MEDICALLY
DISQUALIFYING CONDITIONS AMONG
AIRCREW CANDIDATES. AEROSP MED HUM
PERFORM. 93(4), PP. 384-389. DOI: 10.3357/
AMHP.6029.2022. PMID: 35354518

אפשר להמשיך ולפעול בו תוך צמצום יכולת האויב להשפיע על פעולת כוחותינו
 3 הכט ע' וטורגן, ש' (2007). תולדות צה"ל 1947–2000. המכללה לפו"ם. מסמך פנימי, ע' 91
 4 ריאיון שנערך עם א' כהן. אשקלון. 13 במרס 2025
 5 על פי אבן יסוד הזמן, מושג אשר הוגדר על ידי אמ"ץ-תוה"ד, אחת הסכנות העומדות בפני המפקדים היא חוסר שליטה בזמן, יש צורך למפקדים לשלוט בזמן ולא לאפשר לו לשלוט בר, זאת על ידי קביעת זמן לביצוע של פעילות או החלטה ומעקב אחר ביצועה
 6 מתת-זרוע היבשה (2012). מבצעי כוחות היבשה – כך ראשון מבוא, עמוד 86
 7 ריאיון עם תא"ל שמואל אולנסקי. רמת גן. 3 בפברואר 2025
 8 מז"י-חטיבת היבשה-תוה"ד (2016). הפיקוד והשליטה במבצעי כוחות היבשה, עמ' 92–93
 9 ריאיון עם תא"ל דן גולדפוס. תל אביב. 19 בינואר 2025
 10 ריאיון עם א' כהן (2025)
 11 אל"ם (מיל) ג' (דצמבר 2024). צבא טרור – קווים לדמותו. מערכות 504, עמ' 41–43
 12 שיחה שערך תא"ל (מיל) גיא חזות במכללה לפו"ם. רמת השרון. 20 במרס 2025
 13 ריאיון עם תא"ל דן גולדפוס (2025)
 14 בונפרט, נ' (2019). איך לעשות מלחמה. נהר ספרים, עמוד 96

הרישום הרלוונטי לחקירות אלה, חסרות כל מניע לחקור את הנושא ואינן ששות להתיר גישה למאגרי מידע מוגנים או לאשר את המחקרים בוועדת האתיקה המוסדית. מאידך, איסוף בלתי תלוי באמצעות שאלונים ישירות מול הפרט סובל מאחוזי היענות נמוכים; סיכון הטיות זיכרון, דיווח ובחירה; ומורכבות סטטוטורית ייחודית
 11 PEREIRA, J.C. AT AL. (FEBRUARY 2025). CARDIAC CAUSES OF DISQUALIFICATION IN PORTUGUESE AIR FORCE PILOTS. AEROSP MED HUM PERFORM. 96(2), PP. 128134. DOI: 10.3357/AMHP.6557.2025. PMID 39960404
 12 MAYES, R.S. AT AL. (2023, JULY 1). USAFSAM AEROMEDICAL CONSULTATION SERVICE MEDICAL RISK ASSESSMENT AND AIRWORTHINESS MATRIX. AEROSP MED HUM PERFORM. 94(7), PP. 514522. DOI: 10.3357/AMHP.6154.2023. ERRATUM IN: AEROSP MED HUM PERFORM. (2023, AUGUST 1). 94(8), P. 647. PMID 37349922
 13 לדוגמה: 7%–10% מהנפסלים הם מועמדים עם עדות לתאי דם בבדיקות שתן חוזרות הנפסלים בגלל סיכון גבוה יחסית (סביב 20%–30%) להתפתחות פגיעה כלייתית על פני 20 שנה. ההחלטה לפסול אותם נובעת מההכרח "להתחייב" לבשירות רפואית בראי 30 שנים, ולא דווקא בגלל סכנה בריאותית לטיסה כרגע. המפקד הממין יאלץ להכריע: האם "להסתכן" בפסילת המועמד עוד 10–20 שנה, או לקבל המלצה פשוטה מאוד ברמת סמך גבוהה יותר (פסילה מיידיית). שקלול נתונים אלה עם שאר נתוני המיון יכול לסייע בקבלת החלטה נכונה לכל מקרה פרטני

מסגרת הזמן בלחימה (עמ' 62)

- 1 בן-ישראל, י' (2013). תפיסת הביטחון של ישראל. האוניברסיטה המשודרת. משרד הביטחון, עמ' 62–63
- 2 שליטה מבצעית בשטח היא סוג של "כיבוש" הרלוונטי לעיתים בלחימה נגד כוחות הפועלים באורח בלתי סדור. בניגוד ל"כיבוש", בהישג שליטה מבצעית לעיתים אין אפשרות להשמיד, להבריח או להכניע את כל כוחות האויב השוהים באותו מרחב. לאחר שהתקיימה שליטה מבצעית בשטח

לקריאת הגיליון המקוון:

[HTTPS://WWW.MAARACHOT.IDF.IL/32090#21.535562](https://www.maarachot.idf.il/32090#21.535562)